

שגרירים דיגיטליים

1. רציונל התכנית

תכנית זו נועדה להקנות למשתתפים/ות ידע ומיומנויות להובלת תהליכים ותוכניות לימוד לצמצום פערים דיגיטליים בישוב ובקהילה שלהם. משתתפיו/ות ההכשרה הם בעלי/ות תפקידים ידע מגוון ומשתנה מיישוב לישוב: עובדי/ות רשות מקומית, סטודנטים/ות מלגאים/ות ומתנדבים/ות בעלי/ות רקע וניסיון מגוון. מסיבות אלו, ההכשרה מתמקדת במספר תחומים שיאפשרו למשתתפים/ות פעולה אפקטיבית בקהילה על פי המאפיינים הייחודיים להם ולקהילה שלהם.

תהליך הלמידה והתרגולים בהכשרה זו יתייחסו להיבטים מרכזיים במיפוי הקהילה בה יפעלו המשתתפים, בתכנון ובהוצאה לפועל של תוכניות הוראה בתחומים מגוונים, יסודות מרכזיים בדיקטיקה ובשיקולים בהוראה. בצד אלו, הלומדים/ות יתנסו בלמידה דיגיטלית עצמאית ובלמידה סינכרונית. זאת במטרה להבין הן את צד הלומד/ת והן את צד המדריך/ה. התנסות זו בלמידה תלווה בדיונים ורפלקסיה על שיקולים פדגוגיים, לוגיסטיים, טכנולוגיים וטכניים בתיכנון ובהוצאה לפועל של למידה. בנוסף תכלול ההכשרה שלושה רבדים משלימים: העצמת המשתתפים/ות – בניית אמונה ביכולתם להוביל שינוי בקהילה ומתן כלים לעריכת שינוי; בניית קהילה של שגרירים/ות דיגיטליים בישוב באמצעות קבוצת WhatsApp שתאפשר התייעצות, ותכיל תכני העשרה בתחומים מגוונים שירחיבו את הידע והמיומנויות של הלומדים/ות בתחומי הוראה, הוראת אורינות דיגיטלית, טכנולוגיה וחברה; וליווי מתמשך של הלומדים/ות המעוניינים/ות בכך במפגשי Q&A שיאפשרו תמיכה רגשית, דידיקטית ופדגוגית. דרך הלמידה בהכשרה זו היא **היברידית על בסיס סינכרוני** וכוללת 3 מסגרות: מפגשי הכשרה בזום, לצד משימות ללמידה עצמאית מחוץ למפגשי ההכשרה, מפגשי Q&A בשני לליווי, התייעצות והעשרה וקבוצת WhatsApp לצרכים דומים. בנוסף, יעמוד לעזרת הלומדים/ות מוקד התמיכה הטלפוני "מתחברים" של עמותת תפוח, על-מנת לסייע להם בהכנה למפגשים, ובטיפול בתקלות ובקשיים.

שגרירים דיגיטליים – צמצום הפערים הדיגיטליים בקהילה שלי

הכשרה זו תתחיל בהיכרות עם המושג "פער דיגיטלי" ועם הסיבות והביטויים של פערים דיגיטליים בתחומים שונים. זאת מתוך הנחה שההמשגה תסייע באיתור קהלי יעד וזירות פעולה. בהמשך ימפו הלומדים/ות את הקהילה שלהם באמצעות איתור פערים דיגיטליים, קהלי יעד ומאפייניהם, מקומות וזירות פעילות (לדוגמא: בתי ספר, בתי אבות, תנועות נוער ומתנ"סים, תשתיות טכניות ודיגיטליות לצורך למידה, שותפים/ות ומשאבים שעשויים לסייע להם בקידום תהליך לצמצום פערים דיגיטליים בקהילה. את כלי המיפוי ירכשו הלומדים במהלך המפגשים ואת המיפוי עצמו יבצעו בין המפגשים. במקביל לתהליך המיפוי הלומדים/ות יתנסו בלמידה דיגיטלית של קורס באתר קמפוס IL. ללמידה, שתתקיים הן במסגרת המפגש הסינכרוני לצד שאר הלומדים/ות והן באופן עצמאי בבית מחוץ לשעות המפגש, מטרה כפולה: מצד אחד הלומדים/ות יתנסו בתהליך הלמידה מנקודת מבטו של הלומד. מצד שני, נשתמש בחוויית הלמידה כאמצעי לשקף ולדון בשיקולים בתכנון ובניהול תהליך למידה. הלומדים/ות יתבקשו לאתר מאפיינים, קשיים וצרכים אפשריים וידונו בפתרונות ובדרכי ההתמודדות עימם בדרכי שבה תוכננה יחידת ההוראה ובדרכי הפעולה של המדריך/ה. לאחר התנסות זו, תעסוק ההכשרה להקניית כלים בתכנון יחידת הוראה. הלומדים/ות יכירו חמישה יסודות בסיסיים בתכנון יחידת לימוד: פתיחה, הקנייה, ווידוא הבנה, יישום וסיכום. על בסיס ידע זה, יתנסו הלומדים/ות בתכנון יחידת מיקרו למידה, בהוראתה ובמשוב ורפלקסיה אודותיה. המפגש האחרון בסדרת המפגשים הסינכרוניים יסגור את המעגלים שנפתחו במהלך הקורס: הלומדים/ות יציגו רעיונות ראשוניים לתוכנית פעולה בקהילה שלהם על בסיס

המיפוי שערכו ועל בסיס כלי ההוראה שרכשו בהכשרה. לאורך תהליך הלמידה ייעשה שימוש בפדגוגיות החדשות, המעודדות למידה פעילה, למידה עצמאית ולמידת עמיתים, תוך שימוש בכלים מקוונים ומתודולוגיות הוראה ולמידה מגוונות.

בסוף ההכשרה, יוכלו המשתתפים/ות למפות את המאפיינים הייחודיים לשוב שלהם בתחום הפער הדיגיטלי, לצד כלים, ארגונים, שותפים ומשאבים שסייעו להם להוביל תוכנית לימודית לצמצום הפער. בנוסף, יהיו להם כלים לתכנון תוכנית למידה אפקטיבית בתחום לפי בחירתם עם קהל יעד שבחרו. עם יציאתם "לשטח" ילוו הלומדים/ות בשלוש מסגרות שסייעו להם להתמודד עם קשיים ושאלות, יעשירו אותם וסייעו בפיתוח קהילת שגרירים תומכת: בניית קהילה של שגרירים/ות דיגיטליים בישוב באמצעות קבוצת WhatsApp שתאפשר התייעצות, ותכיל תכני העשרה בתחומים מגוונים שירחיבו את הידע והמיומנויות של הלומדים/ות בתחומי הוראה, הוראת אוריינות דיגיטלית, טכנולוגיה וחברה; הרצאות העשרה בתחומים שונים מתחום הוראת האוריינות הדיגיטלית, חידושים טכנולוגיים רלוונטיים לתחום וסוגיות חברתיות רלוונטיות. בנוסף, יתקיים ליווי מתמשך של הלומדים/ות המעוניינים/ות בכך במפגשי Q&A במסגרת Zoom. מפגשים אלה יאפשרו תמיכה רגשית, דידקטית ופדגוגית. המסגרת האחת היא קבוצת

התכנית המוצגת לפניך תוכנית להכשרת שגרירים/ות דיגיטליים בקהילה מתמקדת בתחומים הבאים:

ידע: לומדים/ות יכירו את המושג הפער הדיגיטלי וידעו לאתר קבוצות אוכלוסייה המתמודדות עם פער זה בתחומים שונים. הלומדים יכירו יסודות בסיסיים למבנה של יחידת הוראה ושיקולים שונים בבניית מערך שיעור ויוכלו לתכנן יחידות הוראה על בסיס מה שלמדו.

מיומנויות: הלומדים/ות יוכלו למפות את המאפיינים הייחודיים של הקהילה שלהם בתחום הפער הדיגיטלי והכלים העומדים לרשותם לצורך התמודדות עימו. הלומדים/ות יוכלו לתכנן וללמד קורס לצמצום הפער הדיגיטלי בנושא נבחר עם קהל יעד נבחר.

עמדות: הלומדים/ות יתפסו את צמצום הפערים הדיגיטליים כמנוף לקידום אישי ולשינוי חברתי וקהילתי. הלומדים/ות יאמינו בכוחם להוביל תהליכי שינוי לצמצום הפער הדיגיטלי בקהילה שלהם.

בין המושגים הנלמדים בקורס:

- יזמים ופעילים בקהילה
- פער דיגיטלי
- מיפוי קהילתי
- יחידת הוראה ומרכיביה: פתיחה, הקנייה, ווידוא הבנה, יישום
- תכנית עבודה

2. דרישות הקורס:

שליטה טובה בשפה העברית/ערבית (בהתאם לשפת ההכשרה): יכולת דיבור, קריאה וכתיבה. יכולת לזהות אותיות באנגלית. בהתאם לרמת האנגלית של קבוצה ספציפית, ניתן יהיה לגוון את חומרי ההעשרה של הקורס

3. היקף הקורס:

10 שעות הוראה עגולות לקורס הכשרה ראשוני. חלוקה מומלצת: 5 מפגשים בני 2 שעות עגולות, בתדירות של פעם בשבוע.
24 שעות ליווי במתכונת Q&A - על בסיס הרשמה להשתתפות במפגש. היקף מומלץ: 12 מפגשים בני 2 שעות עגולות בתדירות של פעם בשבוע.
6 שעות הרצאות העשרה. היקף מומלץ: 3 הרצאות במתכונת של 2 שעות עגולות.
10 שעות - קבוצת WhatsApp לתמיכה, ליווי והעשרה. היקף מומלץ: חצי שעה עגולה בתדירות של 1 לשבוע.

4. אוכלוסיית היעד:

משתתפיו/ות ההכשרה הם בעלי/ות תפקידים וידע מגוון ומשתנה מישוב לישוב: עובדי/ות רשות מקומית, סטודנטים/ות מלגאים/ות ומתנדבים/ות בעלי/ות רקע וניסיון מגוון. לשגרירים אוריינות דיגיטלית גבוהה יחסית. הם שולטים בשימושים רווחים בטלפון (הפעלה בסיסית, יישומים רווחים, גלישה) במחשב (פעולות בסיסיות בסביבת Windows, תוכנות Office רווחות, גלישה וחיפוש באינטרנט ואתרים שימושיים ופופולריים). בנוסף, הם בעלי יכולות להתמודד עם עזרים ומכשירים דיגיטליים נדרשים לצורך הוראה. למשתתפים מוטיבציה לפעול לקידום תהליכי שינוי בקהילה ויכולת בן אישית הנדרשת הן ליצירת שיתופי פעולה והן להוראה.

5. תכנות, תשתיות וציוד נדרש

- מחשב לכל משתתף/ת, עם חיבור לאינטרנט, מצלמה ומיקרופון
- מערכת הפעלה Win10 מותקנת על המחשבים + חבילת תכנות Office 2013 (ומעלה) במחשבים
- רישיון Zoom Pro למדריך/ה

הכשרה				
מספר יחידה	נושא היחידה	נושאי משנה (ידע תיאורטי)	התנסות מעשית	משך יחידה (ש"א)
1	שגרירים/ות דיגיטליים בקהילה	<ul style="list-style-type: none"> יזמות קהילתית ופעילים/ות בקהילה 	<ul style="list-style-type: none"> יגדירו במילותיהם את המושגים ו"יזמות חברתית/קהילתית" יסבירו מהם המניעים והמטרות שלהם לפעילות כיזמים/ות או פעילים/ות חברתיים 	2
		<ul style="list-style-type: none"> היכרות עם הפער הדיגיטלי 	<ul style="list-style-type: none"> יסבירו במילותיהם מהו פער דיגיטלי ויביאו דוגמאות לפערים דיגיטליים 	
		<ul style="list-style-type: none"> מה אני יכול/ה לעשות בקשר לפערים דיגיטליים? 	<ul style="list-style-type: none"> יעלו רעיונות לפעולות אפשריות לצמצום פערים דיגיטליים בקהילה שלהם 	
		<ul style="list-style-type: none"> מהו מיפוי קהילתי? 	<ul style="list-style-type: none"> יגבשו שאלות ותחומים למיפוי קהילתי לקראת התערבות לצימצום פערים דיגיטליים: קהל יעד, צרכים, מקומות פעילות, שותפים ומשאבים יערכו מיפוי של הקהילה שלהם לקראת התערבות 	
2	ללמוד מלמידה	<ul style="list-style-type: none"> היכרות עם למידה דיגיטלית ועם אתר קמפוס IL 	<ul style="list-style-type: none"> ירשמו לקורס באתר קמפוס IL ילמדו מספר יחידות באופן עצמאי באתר קמפוס IL יעלו מאפיינים, יתרונות ובעיות פדגוגיות ולוגיסטיות בלמידה דיגיטלית עצמאית בבית ובכיתה יתנסו בלמידה משותפת כמעטפת לקורס דיגיטלי 	4
		<ul style="list-style-type: none"> שיקולים ופעולות בתכנון ובהוראת קורס דיגיטלי 	<ul style="list-style-type: none"> יזהו וידונו ברציונל, מרכיבים ומתודות במערך שיעור ללמידת כלי דיגיטלי 	
4	לקראת יציאה לשטח	<ul style="list-style-type: none"> מיפוי קהילתי - ממצאים 	<ul style="list-style-type: none"> יציגו את תוצאות המיפוי שערכו בקהילה שלהם על פי הקריטריונים: קהלי יעד, תכנים לעבודה, חסמים ומנופים 	4
		<ul style="list-style-type: none"> כלי עבודה – מחזון למציאות 	<ul style="list-style-type: none"> יסבירו במילותיהם את החשיבות של חזון, הצבת מטרות ויעדים ובניית תוכנית עבודה כשלבים למימוש יוזמה קהילתית-חברתית 	

	<ul style="list-style-type: none"> יגבשו חזון, מטרות ויעדים לפרויקט קהילתי לצמצום פערים דיגיטליים בישוב שלהם יציגו לכיתה תוכנית עבודה ראשונית לפרויקט קהילתי 			
	<ul style="list-style-type: none"> יעלו שאלות ויתנו פתרונות לשאלות לומדים/ות בנושא הוראה ופעולה בקהילה 	<ul style="list-style-type: none"> טיפים, טיפים, טיפים 		
10 ש"ע				סך הכול ליחידה

שגרירים דיגיטליים - ליווי והטמעה				
סוג יחידה	מספר היחידה	נושא היחידה	קישורים לחומרים רלוונטיים	משך יחידה (ש"א)
מפגשי Q&A		ונטילציה, קשיים, למידת עמיתים		12 מפגשים על בסיס הרשמה של המשתתפים/ות
הרצאות	.1			3 הרצאות באורך 2 שעות כל אחת
	.2			
	.3			
	6	סה"כ		
פיתוח קהילת שגרירים		<ul style="list-style-type: none"> העשרה ותמיכה בידע מקצועי בתחומי חברה, פעילות קהילתית והוראה 		20 יחידות דיון בנות 1/2 שעה על בסיס דיון בקבוצת WhatsApp
	10	סה"כ		
סך הכול ליחידה				40 ש"ע